

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДТЕУ

(пост.п. 57 від «26» 04 2022р.)

Ректор

Аватолій МАЗАРАКІ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ /
PROJECT MANAGEMENT

ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY

Київ 2022

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автори: В.В. Хмурова, кандидат економічних наук, доцент менеджменту
І. В. Макарчук, асистент кафедри менеджменту

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту «03» березня 2022 року, протокол № 7.

Рецензенти: І.М. Підкамінний, кандидат економічних наук, доцент
Д.О. Абрамов, директор ТОВ «БК СІТІКОМ»

**УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ /
PROJECT MANAGEMENT**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Управління проектами» складена відповідно освітньо-професійної програми підготовки студентів освітнього ступеню «магістр» галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 124 «Системний аналіз» за спеціалізацією (освітньою програмою) «Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)».

Програма навчальної дисципліни «Управління проектами» складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Управління проектами» є опанування теоретичних засад проектної діяльності та формування у майбутніх фахівців практичних вмінь і навичок застосування специфічних методів та інструментів в управлінні проектами, а також набуття фахових компетенцій з планування, організації та контролю проектів з метою підвищення ефективності діяльності організації та створення передумов її розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Управління проектами» є забезпечення науково-методичного підґрунтя опанування студентами основних і специфічних інструментів управління проектами в організації.

Предметом вивчення дисципліни є зміст та алгоритми процесів розробки та реалізації проектів, сучасних інструментів і технологій в здійсненні управлінських впливів в процесі реалізації проектів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання

- функцій менеджменту;
- методів управління;
- стадій маркетингового дослідження, характеризувати функціональні зв'язки структури маркетингових досліджень.

вміння

- аналізувати трансформації ідеї, бізнес-моделі та культури;

- формування ефективної команди;
- вміння професійно формулювати цілі, наділяти повноваженнями та відповідальністю.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Управління проектами», як компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами:

«Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)». (ОС магістр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК5	Здатність розробляти проекти та управляти ними	1, 2
<i>Фахові компетентності освітньою програмою</i>		
СК2	Здатність проектувати архітектуру інформаційних систем.	1, 6, 8
СК4	Здатність оцінювати ризики, розробляти алгоритми управління ризиками в складних системах різної природи.	9
СК8	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти в галузі інформаційних технологій та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.	2,6
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
2	Будувати та досліджувати моделі складних систем і процесів застосовуючи методи системного аналізу, математичного, комп'ютерного та інформаційного моделювання.	1
5	Використовувати міри оцінювання ризиків та застосовувати їх при аналізі багатофакторних ризиків в складних системах.	2, 4
10	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються	7, 9
12	Розробляти моделі управління даними та знаннями в складних системах.	3,8

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні положення щодо управління проектами в організації

Мета, завдання, предмет та об'єкт дисципліни. Поняття проекту, програми та проектного портфелю. Специфічні характеристики проекту, які відрізняють його від інших видів робіт, виконуваних в організації. Поняття життєвого циклу проекту в загальному та відповідно до рекомендацій ЄБРР. Класифікація проектів. Учасники проектів.

Основні етапи розвитку системи управління проектами. Міжнародні та національні стандарти управління проектами. Стандарти ISO в управлінні проектами. Функції управління проектами: планування, організація, аналіз прийняття рішень й контроль проекту, моніторинг, оцінка й звітність. Підсистеми управління проектами: управління часом, вартістю, ресурсним забезпеченням, якістю, закупівлями й поставками, інформацією, комунікаціями, інтеграційне управління. Методи управління проектами.

Організаційне забезпечення проекту. Види організаційних структур відповідно до змісту проекту: функціональна організаційна структура, матрична організаційна структура (сильна, збалансована, слабка). Зовнішні та внутрішні організаційні структури, їх порівняльна характеристика та умови застосування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-6.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 2. Обґрунтування проекту та оцінка його ефективності

Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попередня проробка цілей та задач проекту, перед-проектні дослідження можливостей виконання проекту, заключні проектні дослідження на основі техніко-економічного, фінансового та загальноекономічного аналізу.

Структура проектного аналізу: технічний, комерційний, фінансовий, екологічний аналіз, організаційний, соціальний та економічний аналіз.

Поняття ефективності проекту. Принципи та методи оцінки ефективності проектів: метод «витрати – вигоди», статичні методи, динамічні методи дисконтування. Прогнозування ефективності проекту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-10.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 3. Планування проекту

Мета і функції планування проекту. Характеристика робіт з планування проекту. Вимоги до послідовності виконання робіт з планування проекту. Організація планування. Складові системи планування проекту: мета, характеристика робіт, сітьове планування, складання бюджету, планування конфігурації системи інформування і прийняття рішень.

Компоненти структуризації проекту. Методологія структуризації, її характеристика і значення. Підсистеми робочої структури: кінцеві результати, субпроекти, робочі модулі, робочі елементи; їх характеристика. Основні ознаки робочого пакета як найнижчого рівня робочої структури. Переваги робочої структури проекту.

Створення двоспрямованої структури проекту на основі поєднання робочої та внутрішньої організаційної структури проекту. Структуризація затрат. Поєднання робочої, організаційної і затратної структур у триспрямованій структурі проекту. Розробка матриці відповідальності. Кодування робіт. СТК-словник для середніх та великих проектів на підприємстві.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-6.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 4. Управління часом виконання проектом

Планування послідовності робіт. Методи календарного планування. Сіткові графіки: основна мета та завдання розробки. Основні принципи побудови та відмінності стрілчастих графіків (АДМ) та графіків передування (РДМ). Види логічних зв'язків у сіткових графіках. Розрахунок параметрів сіткових графіків. Основні положення прямого та зворотного аналізу сіткових графіків.

Методологія обчислення параметрів сітьового графіка: ранніх та пізніх строків початку і закінчення, визначення критичного шляху, критичних та некритичних робіт, запасу часу по некритичних роботах. Сутність, завдання та види календарних планів. Методологія календарного планування проектів. Побудова діаграм Ганта: переваги та недоліки.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-6.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 5. Планування ресурсного забезпечення проекту

Характеристика ресурсів проекту. Особливості планування людських ресурсів. Ресурсні гістограми: сутність, алгоритм побудови, згладжування ресурсних гістограм за умов нестачі ресурсів.

Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх класифікація. Види витрат по проекту, методика їх обчислення. Поняття собівартості проектних робіт. Кошториси проектів. Особливості планування витрат у часі. Підходи до скорочення тривалості проекту з урахуванням витрат ресурсів по роботах.

Поняття «бюджет проекту» та «процес бюджетування». Зведений бюджет проекту. Операційний бюджет проекту. Фінансовий бюджет проекту. Управління закупівлями в проекті.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-8.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 6. Контролювання виконання проекту

Основні елементи контрольного циклу. Інструментарій контролювання проектів. Контролювання виконання календарних планів та бюджетів підрозділів. Звітність у системі контролю: завдання, принципи побудови, форма подання.

Вимірювання та аналіз показників виконання проекту. Інформація, необхідна для звіту по виконанню проекту. Оцінювання ходу виконання проекту на основі методу скоригованого бюджету. Обчислення скоригованого бюджету, коефіцієнтів по затратах та часу. Обчислення прогнозного часу та витрат по проекту. Процедура внесення змін до проекту. Оцінювання результатів внесення змін.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 4-11.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 7. Управління ризиками проектів

Сутність та види проектних ризиків. Причини виникнення та наслідки проектних ризиків. Фактори, що визначають рівень ризикованості проекту.

Якісний та кількісний аналіз ризиків проектів. Ранжування ризиків. Можливі стратегії поведінки компанії щодо ризиків: стратегія усунення ризиків, стратегія розподілу ризиків, стратегія зменшення ризиків, стратегія сприйняття ризиків. Дії компанії в межах кожної стратегії. Формування програм реагування на ризик. Методи управління

проектними ризиками: метод аналогій, експертний метод, розрахунково-аналітичний метод, статистичний метод «Монте-Карло», способи нейтралізації ризиків проектів: технічні, фінансові та правові.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-9.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 8. Управління якістю проекту

Сутність управління якістю проекту. Сучасна концепція управління якістю Total Quality Management. Організаційне забезпечення управління якістю проекту. Політика організації у сфері якості. Норми та правила забезпечення якості. Планування якості проекту. Аудит якості проекту, його види. Контроль показників якості. Витрати на забезпечення якості проекту. Програма забезпечення якості проекту. Заходи щодо поліпшення якості.

Стандартизація та сертифікація продукту проекту. Категорії нормативних документів із стандартизації. Мета сертифікації та її види.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 5-9.

Інтернет-джерела: 12-14.

Тема 9. Управління проектною командою

Основні сфери та напрями управління проектною командою. Вимоги щодо проектного менеджера. Ознаки ефективного проектного менеджера. Лідерство і делегування повноважень. Стилі лідерства.

Формування команди проекту. Аналіз і оцінка замовників проекту. Переговори та попереднє призначення до команди. Оптимізація структури команди проекту. Етапи формування команди. Аналіз ролей членів команди.

Стадії розвитку команди. Організація зворотного зв'язку в команді. Навчання членів команди. Удосконалення індивідуальних навичок членів команди. Навчання поведінки в команді. Мотивація персоналу. Основні положення сучасних теорій мотивації персоналу в проектах.

Управління конфліктами у проекті. Критичні сфери поведінки персоналу при виконанні проекту. Причини конфліктів. Джерела конфліктів. Заходи щодо запобігання конфліктів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-2

Додатковий: 3-11.

Інтернет-джерела: 12-14.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Довгань Л.Є. Управління проектами: навч. посібник / Л.Є.Довгань, Г.А.Махонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

2. Микитюк П.П. Управління проектами: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / П.П.Микитюк. – Тернопіль, ТНЕУ, 2014. – 270 с.

Додатковий

3. Гура О.Л. Програмне забезпечення процесу управління інвестиційним проектом підприємства / О.Л.Гура // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія Економічні науки. Науковий журнал.* – Київ, 2015. – №1 (78). – С. 111-120.

4. Котляр В. Моделювання поведінки інвесторів на фінансовому ринку / В.Котляр, О.Смирнова // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* – Київ, 2016. – №5. – С. 93-105.

5. Настанови щодо управління якістю в проектах (ISO 10006:2003, IDT) : ДСТУ ISO 10006:2005. – [Чинний від 2007-01-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 27 с. – (Національний стандарт України).

6. Ноздріна Л. В. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.В.Ноздріна., В.І.Ящук., О.І.Полотай; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432с.¹

7. Потапова Н.О. Організаційні й методичні аспекти підвищення ефективності міжнародних інвестиційних проектів / Н.О.Потапова // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія Економічні науки. Науковий журнал.* – Київ, 2015. – №2. – С. 17-24.

8. Руководство к своду знаний по управлению проектами: Руководство РМВОК – Пятое издание / Project Management Institute, 2013. – 614 с.

9. Федулова І. Ідентифікація господарських ризиків / І.Федулова // *Вісник КНТЕУ.* – Київ, 2017. – №4. – С. 89-103.

10. A Guide of the Project Management Body of Knowledge; Sixth Edition. – Project Management Institute, 2017. – 756 p.

11. Larson Eric W. Project Management: The Managerial Process / Eric W. Larson, Clifford F.Gray; 7 edition. – McGraw-Hill Education, 2017. – 688 p.

Internet – джерела

12. Бюро проектного менеджменту [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: <https://pmb.com.ua>.

13. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://management.com.ua>.

14. Технології управління Спайдер Україна [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://spiderproject.com.ua>.

¹ Курсивом виділені джерела, які є в бібліотечному фонді КНТЕУ.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми дисципліни «Управління проектами»

Погоджено
Гарант освітньої програми

« _____ » _____ 202_р.

Погоджено

Погоджено

« _____ » _____ р.

« _____ » _____ р.

Погоджено

Погоджено

« _____ » _____ р.

« _____ » _____ р.